

«Προϋποθέσεις και Στρατηγικές
Κατευθύνσεις Ανάπτυξης της
ευρυζωνικότητας: Ο ρόλος των ΟΤΑ»

Γιάννης Καλογήρου, Αν. Καθηγητής ΕΜΠ,
Infostrag/ ΕΒΕΟ, Επιστημονικός Σύμβουλος
ΚΕΔΚΕ

12^ο Greek ICT FORUM, Αθήνα, 5-6/10/2010

Ύφεση: Η επόμενη μέρα

- Είναι η ύφεση η κατάλληλη εποχή για τη λήψη τέτοιων αποφάσεων μεγάλης κλίμακας αλλά και μεγάλης εμβέλειας?
- Πέρα από τις βραχυπρόθεσμες απαντήσεις και τις αναγκαίες περιοριστικές κινήσεις στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.
- Για μια μακροχρόνια στρατηγική, ξεκινώντας από σήμερα.
 - «Σκεφθείτε την κρίση ως τομή του status quo».
 - «Η αλλαγή έρχεται, τα θεμέλια του μέλλοντος πρέπει να μπουν από σήμερα».
 - «Έμφαση στους θεμελιώδεις μετασχηματισμούς που ήδη συντελούνται».

Ορισμένες γενικές προϋποθέσεις

- Κινητοποίηση δυνάμεων με βάση **το όραμα της ευρυζωνικής πρόσβασης για όλους**: Η νέα ψηφιακή υποδομή που αντιστοιχεί στη νέα αναπτυξιακή τροχιά και το νέο αναπτυξιακό πρότυπο. Αναλογία με τον ρόλο των συμβατικών υποδομών (ηλεκτρικό, τηλεφωνικό κ.α. δίκτυα).
- Συνδέεται με την ευρωπαϊκή ψηφιακή ατζέντα.

Η ψηφιακή ατζέντα για την Ευρώπη

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ ως παράγοντας **οικονομικής ανάπτυξης** και **ευρωπαϊκής συνοχής**.

Έξι θέματα με επίδραση στην καθημερινή ζωή πολιτών και επαγγελματιών/ επιχειρήσεων:

- **Γρήγορο Internet** (30 Mbps για όλους, 100 Mbps για το 50% των ευρωπαίων το 2020). [Η πρόσφατη Φινλανδική πρωτοβουλία για την ευρυζωνικότητα ως νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα κάθε πολίτη: 1 Mbps από 1/7/2010, 100 Mbps το 2015].
- **Διαλειτουργικότητα**: Η ψηφιακή κοινωνία μπορεί να απογειωθεί μόνο όταν τα διαφορετικά μέρη της και οι διαφορετικές εφαρμογές διαλειτουργούν και στηρίζονται σε ανοιχτές πλατφόρμες και ανοιχτά πρότυπα.

Η ψηφιακή ατζέντα για την Ευρώπη (..συνεχ..)

- **Ψηφιακός πολίτης:** δεξιότητες (σε διάφορα επίπεδα), πρόσβαση σε on-line (πραγματικό χρόνο) υπηρεσίες, προστασία δικαιωμάτων στον κυβερνοχώρο, συμμετοχή, όχι ψηφιακός αποκλεισμός.
- **Ενιαία ψηφιακή αγορά** (διασυνοριακές συναλλαγές).
- Προτεραιότητα στην **έρευνα**, την **καινοτομία** και την **τεχνική υποστήριξη** των επιχειρήσεων και των οργανισμών σε θέματα ΤΠΕ.
- **Εμπιστοσύνη** και **ασφάλεια** στη χρήση της τεχνολογίας.

Ο κύκλος των μεγάλων αναπτυξιακών παρεμβάσεων και έργων: Η ελληνική παράδοση

- Σχετική εύκολη και γρήγορη σύλληψη, δύσκολη και χρονοβόρα υλοποίηση.
- Η θετική εμπειρία του ΕΔΕΤ (1 εκατ. χρήστες, ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Σχολικό δίκτυο/ 5000 σχολεία, σύνδεση με το πιο προωθημένο δίκτυο το GEANT, 8500 KM οπτικές ίνες, 35 σημεία). Σχεδιασμός ΕΔΕΤ4 → θα φέρνει εικονικές υποδομές στο πιο απομακρυσμένο εργαστήριο. Συμμετρικό δίκτυο από άκρη σε άκρη. Καλαμάτα σε συνεργασία με πανελλήνιο σχολικό δίκτυο. Τα σχολεία που είναι στο δακτύλιο Καλαμάτας (από ADSL σε Gbps).
- Η στρατηγική της ευρυζωνικής πρόσβασης πρέπει να γίνει λειτουργική: Αναγκαία μια στρατηγική διοίκησης της υλοποίησης
- Στις τεχνολογικές επενδύσεις (ιδίως στις ΤΠΕ): Οι προβλέψεις πέφτουν συνήθως έξω (υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις).
- Και η υποεκτίμηση έχει κόστος.

Ο ρόλος των δήμων

- Αξιοποίηση των οπτικών δακτυλίων στις 70-75 μεγαλύτερες πόλεις
- Ένα σημαντικό μέρος της επένδυσης είναι στα χαντάκια και έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Να μην πάει χαμένη.
- Συμπληρωματικές επενδύσεις για διασύνδεση με άλλα δημόσια κτίρια και άλλα δημόσια δίκτυα.
- 1772 σχολεία σε 55 πόλεις με οπτική ίνα.
- Συνάθροιση της δημόσιας ζήτησης.
- Διεθνώς, συχνά οι δήμοι παίζουν ενεργό ρόλο στην επιτάχυνση της ανάπτυξης των ευρυζωνικών υποδομών και της διασφάλισης της μέγιστης κάλυψης της περιοχής.
- Συμβολή στο μάρκετινγκ και τη διάδοση της ευρυζωνικότητας.

Ευρωπαϊκή εμπειρία

- 70% από ένα δείγμα 167 προγραμμάτων FTTH στην ΕΕ των 25 επωφελήθηκαν από την εμπλοκή των δήμων ή των αντίστοιχων δημοτικών οργανισμών (municipality-owned utility) [IDATE, FTTH Council Europe].

Ένα σύντομο ιστορικό

- Έγκαιρος σχεδιασμός στρατηγικής για την ευρυζωνική πρόσβαση (2002)- Εύφημος μνεία επίτροπου Liikanen.
- ΕΠ ΚτΠ:
 - Πρόσκληση για τη διάδοση της ευρυζωνικότητας .
 - Προσκλήσεις 93 (Ιανουάριος 2004), 145, 195 (επεκτάσεις ..)..
- Στρατηγική ΚΕΔΚΕ για την ισχυρή παρουσία των δήμων στην ΚτΠ (2005.....σήμερα)
- Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ για την ευρυζωνικότητα (Θεσσαλονίκη, 2007).
- Διημερίδα για τα ευρυζωνικά (Αθήνα, Απρίλιος 2008).

Ένα σύντομο ιστορικό (..συνεχ..)

- 70-75 MANs (μητροπολιτικά δίκτυα οπτικών ινών) στις μεγαλύτερες πόλεις (πλην Λεκανοπεδίου και Θεσσαλονίκης) που συνδέουν πάνω από 5500 δημόσια κτίρια [προϋπολογισμός 100 εκατ. Ευρώ].
- Ασύρματα δίκτυα σε δημόσιους φορείς
- Τρία περιφερειακά διαδημοτικά σχήματα για την αξιοποίηση των ευρυζωνικών δικτύων:
 - «Ψηφιακές Πόλεις Κεντρικής Ελλάδας» (πρωτοβουλία Δήμου Τρικκαίων)
 - Διαδημοτική Εταιρεία Ευρυζωνικών Δικτύων Νοτιοδυτικής Ελλάδος
 - IKAROS NET (Κρήτη και νησιά Αιγαίου)

Ένα σύντομο ιστορικό

- Πρωτοβουλία ΚΕΔΚΕ προς τους αρμόδιους υπουργούς και τις αρμόδιες διευθύνσεις της ΕΕ για την αξιοποίηση και ανάπτυξη των δικτύων οπτικών ινών (Απρίλιος 2009 και Ιούλιος 2010) με αναφορά στον ρόλο των περιφερειακών σχημάτων που στηρίζονται σε διαδημοτικές συνεργασίες.

Το πλαίσιο της αξιοποίησης των μητροπολιτικών δικτύων οπτικών ινών

- Η ψηφιακή διάσταση του «Καλλικράτη» (λειτουργική και αναπτυξιακή αξιοποίηση των ΤΠΕ).
- Η εθνική υποδομή ευρυζωνικών υποδομών (FTTH?, Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών)
- Η συνέργεια και η συλλειτουργία με τα υφιστάμενα εθνικά δίκτυα (ΕΔΕΤ, Σχολικό Δίκτυο, Σύζευξις2).
- Απάντηση στην ανάγκη για επανεκκίνηση της ανάπτυξης και την αναζωογόνηση του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας με την αξιοποίηση της γνώσης και της τεχνολογίας

Σε αναζήτηση της βέλτιστης στρατηγικής άμεσης και μεσοπρόθεσμης αξιοποίησης των MANs: το κεκτημένο της αυτοδιοίκησης στην ευρυζωνικότητα

- Πέρα από τις δικτυακές υποδομές υπάρχουν και πυρήνες τεχνογνωσίας σε περιφερειακό επίπεδο για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση δικτύων οπτικών ινών (στελέχη δήμων, πανεπιστημιακές ομάδες/ σύμβουλοι, κατασκευαστικές εταιρείες).
- Ανθρώπινο δίκτυο μεταφοράς πείρας και κωδικοποίησης της γνώσης.
- Δυνατότητα προώθησης της ευρυζωνικής πρόσβασης και των αντίστοιχων υπηρεσιών
- .

Βασικές κατευθύνσεις

- Αποσαφήνιση του ρόλου της Αυτοδιοίκησης ως βασικού υποκειμένου στη διαμόρφωση του ευρυζωνικού τοπίου στη χώρα με οριοθέτηση του πεδίου δράσης.
- Άμεση ενεργοποίηση των 76 MANs (συνεργασία με Σύζευξις, Σχολικό Δίκτυο, ΕΔΕΤ).
- Οργανωτική και νομική ολοκλήρωση των διαδημοτικών εταιρικών σχημάτων και συμμετοχή/ συνεργασία με τον Διαχειριστή (ές) των υποδομών (μητροπολιτικά δίκτυα οπτικών ινών).
- Επέκταση- Διασύνδεση υφιστάμενων MANs
- Συμμετοχή στο μεγάλο έργο της εθνικής ευρυζωνικής υποδομής (Υπουργείο Υποδομών).
- Ενίσχυση της νέας επιχειρηματικότητας που βασίζεται στη γνώση και την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η ευρυζωνικότητα: μέσο για την ενδυνάμωση των δημοτών, αναπτυξιακή δυνατότητα για το δήμο και την τοπική οικονομία και κοινωνία

- Η ευρυζωνικότητα:
 - Αναγκαίο υποστηρικτικό περιβάλλον για τη δουλειά και τη λειτουργία του δήμου
 - Απαραίτητη δικτυακή υποδομή για τη λειτουργία μιας σύγχρονης πόλης
 - Χρήσιμο εργαλείο για τη διευκόλυνση της καθημερινότητας των δημοτών
 - Αποτελεσματικό μέσο για την προσέλκυση και τη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων.

Διασφάλιση του ανταγωνισμού και αποφυγή μονοπωλιακών καταστάσεων

Τα δημοτικά ευρυζωνικά δίκτυα που λειτουργούν με αρχές ανοιχτής πρόσβασης διασφαλίζουν μια δίκαιη και μη διακριτική μεταχείριση στην παροχή πρόσβασης σε «δίκτυα επόμενης γενιάς» που μπορεί αποτελεσματικά να παρακινήσει τον ανταγωνισμό. Αυτή είναι μια μοναδική προστιθέμενη αξία που οι δημοτικές υποδομές αυτού του τύπου μπορεί να προσφέρει στην αλυσίδα αξίας παροχής ευρυζωνικής πρόσβασης που κανένας ιδιωτικός πάροχος δεν είναι πρόθυμος ή δεν μπορεί να προσφέρει στον ανταγωνισμό (Infrastructure-based Competition in NGA: The Best Way Forward?).

Τα επτά σημεία της ΚΕΔΚΕ

1. Ανάληψη πρωτοβουλίας της ΚΕΔΚΕ για την ενεργοποίηση όλων των δήμων για συμμετοχή σε διαδημοτικά σχήματα με στόχο τη μέγιστη αξιοποίηση των υφιστάμενων ευρυζωνικών υποδομών και την ανταλλαγή πείρας και γνώσης.
2. Άμεση έναρξη παραγωγικής λειτουργίας και αξιοποίησης των ΜΑΝs με προτεραιότητα στην εκπαίδευση (διασύνδεση με Σχολικό Δίκτυο, ΕΔΕΤ,..) και τη δημόσια διοίκηση («Σύζευξις»).

Τα επτά σημεία της ΚΕΔΚΕ

3. Επέκταση Μητροπολιτικών Δικτύων Οπτικών Ινών και ασυρμάτων δικτύων ώστε να καλύπτονται όσο το δυνατόν σημεία δημοσίου ενδιαφέροντος.
4. Αξιοποίηση ασυρμάτων δικτύων.
5. Διασύνδεση δημοτικών ΜΑΝs ...
6. Παρουσία των ΟΤΑ στη μεγάλη πρωτοβουλία για την Εθνική Υποδομή Οπτικών Ινών Ανοιχτής Πρόσβασης
7. Τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση έργων των ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» και «Διοικητική Μεταρρύθμιση»